

АРХІТЕКТУРА БУДІВНИЦТВО

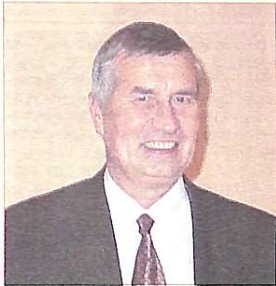
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Виходить
з 1962 р.
№17-18
(1361-1362)
Грудень
2009 рік

2010

З Новим Роком і Різдовим Христосом!

Фундаментальні дослідження кнубівців УНІКАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ І ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ В УМОВАХ КРИЗИ

Коли представники колективу університету стають Лауреатами Державної премії України – це надзвичайна радість. Адже вчені КНУБА продовжують традиції, які склалися у нас здавна, успішно розвиваючи і примножуючи наукові досягнення своїх попередників. Газета звернулася до Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки 2009 року, завідувача кафедри управління проектами, д.т.н., професора С.Д.Бушуєва з проханням розповісти про наукову роботу колектива лауреатів.

лік” організацій, професійної інфраструктури, систем управління проектами і програмами розвитку у сферах освіти, науки і виробництва, що здатні за сучасних умов забезпечити та технологічно підтримати управління прогресивним розвитком цих сфер в Україні.

– Роботу присвячено створенню професійної інфраструктури та систем прогнозованого активного управління проектами і програмами соціально-економічного розвитку України у сферах освіти, науки і виробництва. Головна ідея роботи полягає у формуванні на засадах науково-методологічного обґрунтування, “технологічно зрі-

вано на практиці низку систем управління проектами і програмами, а також створено цілісну та повну інфраструктуру професійного забезпечення управління проектами розвитку вітчизняних підприємств і організацій.

Д.т.н., проф. Н.С.Бушуєва

Д.т.н., проф. Ю.М.Тесля

К.в.н., доцент
Ю.Ф.Ярошенко

Майстер клас

ЗБАГАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАКТИКИ ЯПОНСЬКИМ ДОСВІДОМ

Близько 15 років співпрацюють доктори Т.Хіроші та С.Д.Бушуєв

Протягом двох тижнів в Україні (1–15 грудня 2009 р.) і, насамперед, в Києві, на кафедрі управління проектами КНУБА (1–2 грудня ц.р.) провів майстер клас професор, доктор з Японії Танака Хіроші. Організаторами майстер класу є Україно – японський центр у Києві, Українська асоціація управління проектами (Київ), Японська Асоціація управління проектами (Токіо), Японія.

Танака Хіроші протягом 20 років очолював найбільшу японську інжинірингову корпорацію Генеральних контракторів

Джуджі. Він – Президент і засновник Японської асоціації управління проектами, автор системи знань P2M – Управління

проектами та програмами в умовах інновацій підприємств, професор Лізьського і Паризького університету менеджменту

УЧЕНИМ КНУБА ПРИСУДЖЕНО ДЕРЖАВНУ ПРЕМІЮ УКРАЇНИ

Президент України Віктор Ющенко 30 листопада підписав Указ “Про присудження Державних премій України в галузі науки і техніки 2009 року”. Лауреатами Державної премії України в галузі науки і техніки стали 182 персоналії. Серед них 2 академіка Національної академії наук України, 7 членів – кореспондентів Національної академії наук України, 76 докторів наук та 52 кандидати наук. У тому числі: представники НАН України – 38 осіб, вищих навчальних закладів – 50 осіб.

В числі володарів державної премії четверо учених Київського національного університету будівництва і архітектури і стільки ж науковців Харківського фізико-технічного інституту. Розмір державної премії – 170 тисяч гривень кожна.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ПРЕМІЙ УКРАЇНИ В ГАЛУЗІ НАУКИ І ТЕХНІКИ 2009 РОКУ

На підставі подання Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки постановляю:

1. Присудити Державні премії України в галузі науки і техніки 2009 року:

– за роботу “Системи прогнозованого активного

управління проектами та програмами соціально-економічного розвитку України в сферах освіти, науки і виробництва”:

АЛИМОВУ Олександр Миколайовичу – академіку Національної академії наук України, радникові при дирекції Ради по вивченню продуктивних сил України НАН України

РИБАКУ Сергію Олександровичу – кандидату економічних наук, провідному науковому співробітнику Інституту світової економіки і міжнародних відносин НАН України

БУШУЄВУ Сергію Дмитровичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Київського національного університету будівництва і архітектури

БУШУЄВІЙ Наталії Сергіївні – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету будівництва і архітектури

ТЕСЛІ Юрію Миколайовичу – докторові технічних наук, професорові Київського національного університету будівництва і архітектури

ЯРОШЕНКУ Юрію Федоровичу – кандидату економічних наук, доценту Київського національного університету будівництва і архітектури

КОНОНЕНКУ Горю Володимировичу – докторові технічних наук, завідувачеві кафедри Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”

БИКОВУ Валерію Юхимовичу – докторові технічних наук, директору Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Академії педагогічних наук України;

Президент України Віктор ЮЩЕНКО 30 листопада 2009 року

ту (Франція), керівник всевітнього глобального форуму проєктних менеджерів. Доктор Танака Хіроші організував і провів 10 міжнародних конгресів, симпозіумів, конференцій. Брав участь з доповідями у понад 50-ти міжнародних наукових конгресах, симпозіумах, конференціях.

Метою майстер класу є розглянути сучасні глобальні тенденції в розвитку управління проектами та програмами у контексті інжинірингу та інновацій у формуванні конкурентних переваг бізнес-організацій. Дати оцінку розвитку управління проектами та програмами в Україні на основі японських досягнень у сфері інновацій та інжинірингу бізнес-проектів.

Викласти досвід проєктного управління провідних японських і світових компаній – Тойота, Аірбас, Боїнг, Панасонік, Шарп, Сіеско, Хонда, Джуджі і ін.

Активну участь в заході брав завідувач кафедри управління проектами, засновник і президент Української асоціації управління проектами – української відділення міжнародної асоціації управління проектами, д.т.н., професор С.Д.Бушуєв. Діяльність професора С.Д.Бушуєва пов'язана з наступними організаціями: Міжнародна асоціація управління проектами (IPMA) – член ради директорів, член сертифікаційного відділення, керівник сертифікаційної валідаційної панелі, перший асесор в 7 країнах світу, міжнародний валідатор сертифікаційних програм

(Закінчення на стор. 4)

Люди університету

У ПЕРШУ ЧЕРГУ ТРЕБА
ЛЮБИТИ ЛЮДЕЙ,
ПРАГНУТИ ЇМ ДОПОМОГТИ...

Степан Петрович Войтенко належить до тих випускників Київського національного університету будівництва і архітектури (1967), якими гордяться університет. Протягом 15 років він очолює факультет геoinформаційних систем і управління територіями, понад 10 літ – завідувач кафедри інженерної геодезії. Доктор технічних наук, професор, заслужений працівник освіти України. Нагороджений кількома урядовими нагородами. Почесний геодезист України. Відзначений Почесною грамотою Міністерства вищої та середньо-спеціальної освіти СРСР, Почесною грамотою Головного управління геодезії, аерофотозйомки та картографії СРСР, Почесною грамотою Верховної Ради України. Нагороджений Почесними знаками "Знак пошани" КМА, "Знаком пошани" КНУБА, Почесною відзнакою МНС України та ін. Все це, насамперед говорить, що за понад чотири десятиліття плідної науково-педагогічної роботи в рідному закладі, він служить йому вірою і правдою, добившись серйозних досягнень в науці, науково-методичній та виховній роботі! Пропонуємо читачам газети бесіду з професором Войтенком напередодні його ювілею. Читайте!

– Степане Петровичу чи здогадувалися Ви на початку життєвого шляху, що в майбутньому станете не лише кваліфікованим фахівцем, науковцем, а й керівником колективу, кафедри, деканом?

– Закінчивши Київський топографічний технікум (1954), я виявив бажання працювати техніком-топографом у Сибіру. Згодом мене перевели в Казахстан, де пропрацював 2 роки і зрозумів, що треба здобувати вищу освіту. Вступив на заочне відділення Московського інституту геодезії і картографії, і автоматично був переведений до Новосибірського інституту геодезії і картографії, оскільки працював за лінією Уралу. Закінчивши 1-й курс, зрозумів, що справжні фахові знання можна отримати тільки навчаючись на денній формі навчання.

Після проходження дійсної військової служби став студентом Київського інженерно-будівельного інституту. У той час мав лише наміри отримати необхідну кваліфікацію. На III курсі став займатися студентською науковою роботою. Ставши асистентом кафедри інженерної геодезії, поставив собі завдання захистити кандидатську дисертацію, тобто стати справжнім науковцем. Думок про керівника колективу, кафедри та деканату не було.

– Як треба мати задатки, окрім розуму, освіченості, чесності, милосердя, щоб бути добрим керівником, лідером?

– Сьогодні впевнений, що для керівника колективу окрім перерахованих якостей, у першу чергу треба любити людей, прагнути їм допомогти і намагатися долати труднощі, працювати на те, щоб у колективі були добрі взаємовідносини, щоб справи в ньому поліпшувалися.

– Чи сприяєте Ви професійному вдосконаленню своїх колег, підлеглих? Чи поважаєте їхню думку тоді, коли самі її не сприймаєте?

– Докладно всіх зусилля, щоб в колективі люди зростали професійно як викладачі, так і науковці. Думку колег завжди потрібно поважати, коли вона корисна для колективу, це незаперечно. Не один раз підтримував людей, які ставились до мене не дуже добре. Як на мене: погані люди не буває. З ними треба працювати.

Виставки

ЗНАХОДИЛИ СИЛУ
І МУЖНІСТЬ ВИЖИТИ
І ЧИНИТИ ОПІР!

Наприкінці жовтня у холі архітектурного факультету Національного університету будівництва і архітектури до 65 річниці звільнення України від гітлерівських загарбників експонувалася Міжнародна пересувна виставка "Імена замість номерів", присвячена колишнім в'язням концтабору Дахау.

Виставка є підсумком роботи сотень людей із різних європейських країн, які працювали над проектом "Книга пам'яті для в'язнів концтабору Дахау", ініційованого групою громадських організацій

– Якби ви не стали викладачем – ким би Ви були тоді?

– Звичайно, став би виробничником. – Ваш викладацький стаж – понад 40 років. Чи подобається Вам навчати молоде покоління?

– Уже 42 роки я працюю викладачем і дуже люблю спілкуватися з молоддю. Вони такі цікаві, що й у них треба багато чому вчитись.

– Чи вважаєте ви, що з нинішніми студентами КНУБА спілкуватися важко? Яких студентів вам особисто подобається навчати?

– Звичайно, сьогодні студенти дещо складніші. Але в цьому бачу певну причину того, що ми потроху старіємо. А кожне молоде покоління привносить щось нове, і так і повинно бути. Інакше життя буде сумно. Люблю студентів, які стараються щось заперечити, а не тих, які з усім згодні.

– Чи є різниця поколінь студентів вашого часу і нинішніх?

– Думаю, що кожне покоління прагне бути кращим і це чудово. Різниця поколінь, безумовно є, оскільки світ постійно розвивається й кожне покоління вносить щось нове.

– Як Ви ставитесь до Болонської системи. Не заскоро ми "побігли" за Європою?

– Щодо Болонської системи, то нам поки що рано робити висновки. Інформаційно – індустріальний розвиток поколінь, безумовно, вимагає удосконалення. Сьогодні об'єм інформації значно перевищує той, що був 20-30 років тому, і, очевидно, ті форми навчання необхідно змінювати.

– Як ставитесь до життя: песимістично чи оптимістично? Чим це обгрунтовуєте?

– Щодо життя, то довше живуть ті люди, які оптимістично ставляться до нього. А я хочу пожити довше на цій грешній землі.

– Яке Ваше життєве кредо?

– Моє кредо – прожити так, щоб було приємно згадувати про минулі роки і бачити майбутнє.

Розмову вела І.Герашенкова

Огляд-конкурс дипломних робіт

ПРИЇХАЛИ, ПРЕДСТАВИЛИ,
ПЕРЕМОГЛИ!

У конкурсі брали участь дипломні проекти випускників провідних архітектурних шкіл України. Серед них: Київський національний університет будівництва і архітектури, Придніпровська державна академія будівництва і архітектури, Національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури, Національний університет "Львівська політехніка", Харківський державний технічний університет будівництва і архітектури, Одеська державна академія будівництва і архітектури і ін.

В рамках конкурсу відбулася методична нарада з питань української архітектурної освіти в контексті загальноєвропейської. На нараді виступили: голова Науково-методичної комісії України з архітекту-

У жовтні в м. Макіївка на базі Донбаської національної академії будівництва та архітектури відбувся традиційний XVIII огляд-конкурс дипломних проектів випускників архітектурних та художніх спеціальностей вищих навчальних закладів України. Організаторами конкурсу виступили Міністерство освіти і науки України, Національна Спілка архітекторів України, Українська Академія архітектури, Донецька обласна державна адміністрація та міська рада Донецька і Макіївки.

Фасади

ної освіти, доктор архітектури В.О. Тімохін, голова робочої групи з розробки державних стандартів, професор О.В. Кашценко, які проаналізували невідкладні заходи щодо підготовки архітекторів в період виходу з економічної кризи. Було прийнято рішення про формування регіональних центрів архітектурної освіти в Києві, Харкові, Дніпропетровську, Полтаві, Донецьку (Макіївці), Львові, Одесі, Сімферополі. Запропоновано організувати академічний обмін студентами серед вітчизняних ВНЗ.

Нарадою визначалися у наступних номінаціях: кваліфікаційний рівень "бакалавр" та кваліфікаційний рівень "спеціаліст", "магістр" (містобудування; ландшафтна архітектура; архітектура житлової будівель; архітектура громадських будівель і споруд; архітектура виробничих будівель і споруд; реконструкція, реставрація архітектурних об'єктів; дизайн архітектурного середовища; середовищний дизайн за напрямками "Образотворче мистецтво", "Декоративно-прикладне мистецтво"; поза конкурсні роботи).

Всього в конкурсі брало участь 369 робіт, виконаних практично у всіх вищих архітектурних школах України, а також в Єреванському державному університеті архітектури і будівництва. Архітектурний факультет КНУБА представив 58 студентських проектів, в тому числі від бакалаврів – 29; спеціалістів – 11; магістерські роботи – 18.

Результати конкурсу засвідчили високий фаховий рівень підготовки випускників архітектурного факультету КНУБА: 59 відсотків отримали перші місця, 40 відсотків – другі. Це стало вагомим внеском наших конкурсантів у високий освітній рейтинг КНУБА.

Представляємо результати конкурсу дипломних проектів випускників архітектурних та художніх спеціальностей інших вищих навчальних закладів України. Так, Придніпровська державна академія будівництва і архітектури (ПДАБА) загалом представила на огляд-конкурс 29 робіт і отримала результати: 55% – перші місця; 41% – другі. Національний

університет "Львівська політехніка" – 42 роботи; 54% – перші місця; 38 – другі; Київська національна Академія образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА) та Харківський державний технічний університет будівництва та архітектури (ХДТУБА) представили на огляд-конкурс 15 і 38 дипломних проектів та отримали однакові відсотки: по 53% – перші місця; 47 ((НАОМА) і 42 (ХДТУБА) – другі місця. Нарешті, Одеська державна академія будівництва та архітектури (ОДАБА), яка запропонувала на конкурс 27 робіт, отримала відсотки до загальної кількості робіт: 33 – перші місця; 67 – другі.

Отже, на фоні результатів інших провідних архітектурних шкіл України наша архітектурна школа збергла за собою місце лідера в якійсій професійній освіті молодих архітекторів! Рівняймося на кращі!

К.Покотило,
заст. декана архітектурного факультету,
доцент

Пересувна виставка, присвячена в'язням

Вражні студенти пишуть відгук...

Всі біографічні історії написали добровольці, переважно школярі, студенти, фахівці різних професій. Вони працювали у сім'ях з безпосередніми очевидцями, вивчали їх приватні архіви, документи, які зберігаються у державних архівних установах. Український проект "Книга пам'яті в'язнів концтабору Дахау" тривав у 2006–2007 роках, в ньому взяло участь 40 учасників із Києва, Львова, Полтави, Харкова, Вінниці, Сімферополя та Перевлеса-Хмельницького. Загалом вдалося записати понад 50 інтерв'ю з колишніми в'язнями, 17 біографічних історій поповнили експозицію "Книги пам'яті".

Виставка "Імена замість номерів" складається з 22 біографій невеличких з багатьох європейських країн і національностей. Вони дуже різні, єдине, що для них є спільним, – це концтабір Дахау, де за 12 років із 200 тис. полонених, загинуло 43 тисячі. Українські в'язні становили у концтаборі одну з найчисельніших груп. Це були військовополонені, діти ОУН, учасники антифашистського руху Опо-

Колішні в'язні концтабору Дахау

реженні історичної пам'яті, творенні образів історичного минулого. Про історію війни, як про історію наших рідних і близьких, яка стосується кожного з нас, казувала співробітниця Інституту історії України Національної академії наук України – Тетяна Пастушенко, поінформувавши присутніх про обставини роботи над виставкою.

Студентів, викладачів університету вразили емоційні й хвилюючі виступи колишніх в'язнів концтабору Дахау – Василя Володька, матеріали якого представлені на виставці. Голови президії Всеукраїнської організації борців антифашистського опору Віталія Качановського. Обом очевидцям вже давно за вісімдесят, але їх слова були сповнені життєвої енергії і оптимізму. Колишні в'язні концтабору побажали студентам, насамперед, мирного життя, наполегливої праці й успіхів у навчанні.

Ми не можемо змінити історію, але можемо зберігати в пам'яті долі безневинних жертв воєн – героїв, які знаходили сили і мужність не лише вижити, а й чинити опір.

декан факультету
Олександр
Кашценко.
Звертаючись до майбутніх архітекторів та інженерів-будівельників, він звернув увагу на провідну роль мистецьких засобів у збере-

Про важливість шанування пам'яті учасників Другої світової війни

"ПРОФСПІЛКИ ІСНУВАЛИ, ІСНУЮТЬ І БУДУТЬ ІСНУВАТИ!"

4 грудня 2009 року в університеті відбулася XXV звітно-виборна профспілкова конференція співробітників університету. На порядку денному стояло п'ять питань: звіт про роботу профспілкового комітету співробітників КНУБА за період з 21.10.2004 р. по 19.11.2009 р.; звіт ревізійної комісії первинної профспілкової організації співробітників за той же період; вибори профспілкового комітету і ревізійної комісії; вибори делегатів на Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України; делегування представників первинної профспілкової організації співробітників КНУБА до міської ради Профспілки.

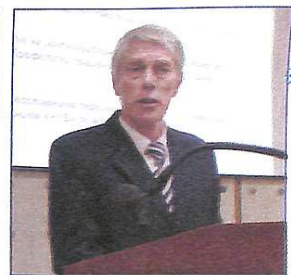
По першому і другому питанню доповідали голова профкому Г.М.Тимінський та голова комісії Л.Т.Полтавець. Щодо виборів профспілкового комітету і ревізійної комісії на наступні 5 років, то цим питанням володіє голова комісії по підготовці пропозицій Г.М.Кочетов. На конференції були присутні гості: Голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України О.М.Яцунь, заступник – О.Л.Геведзе, кореспондент Інформаційного вісника Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України "Єдність" І.М.Журавель.

На трибуні ректор, професор Тугай

Звітує Л.Полтавець

Звітує Г.Кочетов

особливим. Закладу виповнюється 80 років від дня його заснування і профспілці буде над чим активно працювати", - запевнив Г.М.Тимінський.

Звітувала про роботу ревізійної комісії профспілки у складі 4-х чоловік протягом звітного періоду Л.Т.Полтавець, її голова. Робота комісії складається з перевірки наявності і своєчасного оформлення документації профбюро, профгруп університету, правильності і доцільності використання коштів профспілкової організації, правильності нарахування і відрахування профспілкових внесків бухгалтерією КНУБА. Було перевірено і правильність розподілу та використання півкопій, доцільність придбання культур-та спортінвентарю, використання його; проведення інвентаризації матеріальних цінностей та інвентарю, стан обліку пенсіонерів, які перебувають на профспілковому обліку, та сплата ними профспілкових внесків та ін.

На конференції присутні були дуже активними: задавали багато питань головам профспілки закладу та ревізійної комісії. Приємно було чути й подяки: від заст. головного лікаря санаторію "Червона калина", що на Тернопільщині, де відпочивали наші викладачі і співробітники, щодо допомоги по розробленню проекту санаторію, яку здійснив наш університет.

Питання трудової дисципліни, графіку виходу на роботу підняв у своєму виступі ректор університету, д.т.н., професор А.М.Тугай. "Через велике навантаження на викладачів (деякі з яких мають по 2 тисячі годин, тобто 1,5-2 ставки) якості викладання дисциплін, зрозуміло, що падає..." У виступі ректор звернув увагу на необхідність відновлення в університеті діяльності студентських будівельних загонів (СБЗ), "завдяки яким нам, справжнім інженерам-будівельникам, разом із студентами можна було б побудувати собі житло, не звертаючись по допомогу до будівельних організацій. Так, до речі, поступила Донбаська національна академія будівництва та архітектури (ДОННАБА) і так як було колінь у нас..."

Торкнувся болочих питань у роботі профспілки й О.М.Яцунь – голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України. Він звернув увагу присутніх на те, що профспілка України постійно займається тим, щоб в 2009-2010 роках повністю працювала ст. 57, яка передбачає підвищення заробітної плати працівникам освіти

Рішення зачитує В.Хотій

Голова профкому співробітників закладу підсумував діяльність профспілки за 5 років, торкнувшись детально роботи 7 комісій профкому: з питань соціального та правового захисту; з організаційних питань, соціального страхування,

організації лікування та відпочинку; охорони праці; житлово-побутових питань; культурно-масової та спортивної роботи; комісії по зв'язках з громадськими організаціями та адміністрацією. "Наступний рік, 2010 рік, буде для КНУБА

і науки країни на рівень оплати в країнах Європейської Спільноти (наприклад, Болгарія – 450; Естонія, Латвія 800).

ВИБОРИ НОВОГО СКЛАДУ ПРОФКОМУ

Заступник голови профспілки співробітників Г.М.Кочетов виступив з пропозицією обрати новий склад членів профкому у кількості 27 осіб. Відбулося поіменне голосування кандидатів.

На першому засіданні нового профкому цього дня відбулося таємне голосування з обрання Голови профкому – ним став А.С.Волокол, який до цього очолював профспілковий комітет студентів.

Матеріал підготовлений газетою

Під час роботи конференції

Президія конференції

На пагорбах київських...

КИЇВ – "ГРАМОФОННА" СТОЛИЦЯ ІМПЕРІЇ

Хто знав, що на початку минулого століття Київ був колиською ще й звукозаписуючою бізнесу разом з Петербургом, Москвою, Ригією і Варшавою. 1909 року тут почало функціонувати відділення берлінської фірми "Інтернаціональ Екстра Рекорд".

розширено торгівлі перешкоджала одна обставина: воскові диски з голосами артистів доводилося відправляти на обробку до Берліна, де також добувався весь наклад платівок. Виконання замовлень затягувалося, і компанійники вирішили будувати власну фабрику.

Справа намічалася серйозна: планувалося виробництво дисків, грамофонів і видання спеціального журналу для цілей реклами. Розробку проекту будівлі доручили архітекторові Філіпу Краусу, а керівництво будівництвом – Бедрику Коррабу. Урочиста закладка фундаменту відбулася 1910 року на Шулявці. Крім цього, був побудований невеликий цех для прослуховування платівок на Солом'янці, а саме на території ринку на Великій Ігнатівській (нині вул.Митрополита Липківського). За традицією, під час урочистої закладки фундаменту в особливий іншій замурували капсулу із зверненням Інджишєка до нащадків: "Той, хто при перебудові цей лист, вкладений в основу, знайде, хай помолиться за пам'ять тих, що спорудили дах цей і бажали йому всього кращого".

Власник головного офісу "Інтернаціональ Екстра Рекорд" пан Ернст Гессе приїхав до Києва й особисто керував зведенням фабрики. Будівельні роботи йшли добре і приміщення було майже готове: налагоджувалося устаткування, виготовлялися пробні партії продукції, аж раптом сталося лихо: в ніч на 12 червня під час сильної пожежі у вогні загинула велика кількість платівок, матриць і записаних воскових дисків. Збитки були приголомшливі: близько ста тисяч рублів. Жодна фірма не зважилася страхувати фабрику,

що "володіє масою горючого матеріалу" перед початком будівництва. Ернст Гессе, не витримавши такого удару, продав свою частку компанійному Інджишєку й назавжди покинув Київ.

Успіх приходить до наполегливих і відчайдушних. Інджишєк не нарікає на долю і вкладає в проєкт ще 50 тисяч рублів. Фабрику відродили і обладнали за остан-

Ковальчєвську, яка записала цікавий і різноманітний репертуар. Всі пісні вона виконала надзвичайно тепло, з характером нескінченного народного смутку, який раніше властивий був лише Надії Плевнішій. Платівки швидко розійшлися. Щоб робити нові записи потрібні були фахівці з Німеччини, які, налагодивши виробництво, виїхали додому.

Інджишєк став терміново шукати людину, яка добре розбиралася б у цьому бізнесі. І незабаром фахівця було знайдено: керівник московської фірми "Моль, Кибарт і До" (Метрополь-Рекорд) Я.І.Берквіц перейшов на роботу до "Екстрафону".

Новий великий запис фірми виявився вдалим. Особливий успіх припав на долю платівки "Триша ув'язмаєть", яка буквально приголомшила грамофонний ринок. Покупцям пропонувався чудова мелодія – пісня "покинута" на вокзалі перед відходом потягу". Сповнені відчаєм і скорботи строфи завершувалися імітацією звуку паровоза, що назавжди відвіз улюблену людину.

Це був перший "бойовик" (так тоді називали шлягер), який відкрив "Екстрафону" дорогу на грамофонний Олімп. На зворотньому боці платівки була записана зворушлива "Пісня осліплого дічинни". До речі, на Солом'янському ринку, в тому самому маленькому будиночку для прослуховування платівок програвалася багато сотень разів, і згадують онуки місцевих жителів.

Інджишєк і Берквіц всіляко прагнули зробити репертуар якнайширше і різноманітніше. Вони організували записи різних оркестрів, хорів, запросили до рупора столичних зірок естради М.А.Емську, Д.А.Богемського, відомий

Грамофон

Спочатку німці вели свої операції на берегах Невы через Торговий дім Гессе, але серйозні столичні конкуренти примусли їх шукати інші ринки збуту і компанійники. Вибір упав на Україну, багату яскравими музичними обдаруваннями. Так Київ став п'ятою "грамофону" столицю.

Від 1882 року тут торгував музичними інструментами київський купець Ігнатій Ігнатівич Інджишєк – передача людина свого часу. Він й наважився розмістити в одній з кімнат свого магазину на Хрещатику, 41, устаткування для звукозапису. Це був на той час революційний крок, а кияни до новинки поставилися з великим інтересом. До 1910 року чимало з них мали у себе вдома грамофони і платівки, проте про створення власної звукозаписної компанії ніхто і не мріяв. Придбана в Німеччині студія була найбільшим досягненням акустики і механіки того часу, своєрідною демонстрацією могутності людської думки. Для Києва, та й для Російської імперії в цілому, це була дивина, подивитися на яку приходило люд з міст і сіл.

Одним з перших відвідувачів студії став композитор Микола Лисенко, який спробував себе тут як акомпаніатор артистки Е.Д.Петляш. Враховуючи смаки покупців, Інджишєк і його компанійон – Ернст Гессе робили записи, які швидко продавалися і невдовзі їхні платівки "захопили" весь київський ринок: попит на них значно випереджав пропозицію. До речі, у той час грамплатівка із записом коштувала від 75 коп. до 1 рубля. Проте,

Ігнатій Інджишєк у віці 31 року, 1888 р.

нім словом техніки. Наприкінці 1911 року на "Екстрафон" відібрали перші платівки та випустили журнал "Пластинка". Справа розвивалася шаленими на той час темпами, продажі зростали в геометричній прогресії. Як кажуть в народі, немає лиха без добра: історія з пожежею зробила ім'я фабрики візантійним брэндом.

Почалася планомерна і копітка робота по запису артистів. Інджишєк запросив у свою студію молоді київські співачку

Сокільський циганський хор, створили власний струнний квартет і випустили серію платівок з уроками французької мови. Оперативність роботи вражала – вони першими відгукнулися на смерть незабутньої королеви циганської пісні Анастасії Вальцевої (1913).

Патріотизм фабрики платівок "Екстрафон" особливо проявився під Першою світовою війною. Компанія "Екстрафон" гильно стежила за всім, що відбувається на фронті, оперативно відгукуючись на події своїми записами: "Георгієвський кавалер", "Смерть героя", "Пісня сестри милосердя" і ін. Вони були подібні до зведень з фронту, Попри труднощі і невизначеність воєнного часу, Інджишєк і Берквіц витрачали неймовірні гроші на нові записи.

Часом популярними ставали записи на перший вигляд далекі від пережитих подій, в цьому й полягав талант автора, артиста і підприємця, який зумів розглянути шлягер, здатний зачепити особливі струни людської душі. Перевершили усі очікування успіх платівок "Ямщик, не гони лошадей" і "Отцели хризантеми" у виконанні Емської.

Замовлення силпалася з усіх кінців країни: торговці в Київ приїжджали особисто і по тижню чекали черги. Перед Різдом фабрика напружувала всі сили, щоб товар продавачи був виданий до строку. Був випадок, коли один відомий ділоц, узявшись, немоє вибор, в контору, завадав платівок. Йому відповіли: "Отримаете через три тижні, і у загальній черзі". Тоді він викинув на стіл 5 тисяч: "Платю по карбованцю за шпук, давайте 5 тисяч!" Але і на цей жест платівок не дали. Товар відіслали строго в порядку надходження заявок по 50 копійок за диск – домовлення цінували дорожче за гроші.

Найвищою точкою зльоту для "Екстрафону" став 1916 рік.

Фабрика проінвартувала до 1917 року і закрилася назавжди. В період НЕПУ в її цехах діяв завод по виготовленню вагіт, пізніше – підприємство по виробництву порційних автоматів.

І.Герасченкова

Це цікаво

ЯКИМ БУДЕ 2010 РІК – РІК ЖОВТОГО МЕТАЛЕВОГО ТИГРА?

Nota bene

У ЧОМУ ЗУСТРІЧАТИ ТИГРА?

Багато цікавить питання, в чому зустрічати Новий рік? Це не дозвольна цікавість, адже кожному хочеться, аби наступні 12 місяців минули легко й невимушено, принеслі щастя і успіх. Для цього необхідно в новорічну ніч виглядати так, щоб "сподобатися" символу року, що настає. 2010-й – час Тигра; красива благородна тварина принесе владу й успіх всім, до кого вона буде прихильна. На щастя, цього року модницям не потрібно вибирати між бажанням бути стильною і одягнутися відповідно до прогнозів астрологів. Тигр не терпить недбалості й всьому, у тому числі, і в одязі, тому, чим ретельніше ви підберете святковий гардероб, тим краще проведете рік, що настає. Ця благородна тварина сама по собі – еталон розкоші і впевненості в собі, саме такий образ необхідно створити за допомогою вбрання.

Рік металевого Тигра-бунтаря, стихією 2010 року буде метал, і це обіцяє досить жорсткий і складний період для кожного. За східним календарем рік розпочнеться 14 лютого. Для всіх знаків зодіаку за західним гороскопом і для всіх тварин за китайським (східним) гороскопом рік виявиться не таким стабільним, як хотілося б, однак досить цікавим, насиченим і перспективним. Тигр завжди йде вперед, нехтує умовності, ієрархію й консерватизм розуму. Тигр – знак незвичайної дії й виняткової долі, несподіваних ситуацій.

Після занепаду й кризи 2009 року (року Біка) 2010-й розбудить у людей оптимізм і ентузіазм, бажання не переживати із приводу світової фінансової кризи, а вживати для подолання його руйнівних наслідків активні й ефективні дії, борючись за наслідками глобальної економічної, фінансової кризи, що вибухнула 2008 – року Пацюка (Миші), й продовжилася 2009 – року Біка. Тому, враховуючи загальний фінансовий відкат економіки, слід конвертувати й зібрати гроші в іноземній валюті, причому не в одній, а в декількох, і краще поза вітчизняною банківською системою. Однак, брати кредити в банках буде вигідно, але лише за однієї умови – витратити гроші не на поточні потреби, а заради вкладення в бізнес, антикризові й і предмети розкоші, а також, якщо існує за рахунок яких коштів і постійних, перевірених джерел прибутку повертати узяті кредит.

Очікується, що в людей 2010 року прокинуться лідерські якості, які раніше дримали, і бажання бути в перших рядах не лише в зароблянні грошей, але й у кар'єрі, і в прагненні бути гарніше, жаданіше, гідніше, конкурентоздатніше... Згідно гороскопа на 2010 рік, у суспільстві з'являться нові бізнесмени – олігар-

хи, які спливають на самий верх післякризової хвилі. Тобто, доля дає шанс молодим і активним людям, що аперто й наполегливо йдуть до своїх мети, "пробитися" і гармонійно влітяться у верхки суспільства олігархів.

До влади прийдуть свої політики й нові політичні сили. Успішно будуть розпочаті нові великі проекти як у бізнесі, так і в політичному житті, значно просунуться вперед уже початі ділові бізнес – проекти в Україні.

ДЕЯКІ ПОДІЇ 2010 РОКУ:

- 15 січня – кільчасте сонячне затемнення (найтриваліше в ХХІ столітті кільчасте затемнення);
- 3 12 по 28 лютого – заплановані Зимові Олімпійські ігри 2010 у Ванкувері і Уістлері (Канада);
- 22 травня – у Норвегії пройде фінал конкурсу Євробачення-2010;
- 22 травня – фінал Ліги Чемпіонів УЄФА в Мадриді на стадіоні "Сантьяго Бернабеу";
- 10 липня – повне сонячне затемнення (видиме лише на півдні Тихого океану);
- 30 вересня – НАСА планує закінчення експлуатації кораблів системи "Space Shuttle" та їх списання;
- 21 грудня – повне місячне затемнення.

2010 року в усіх сферах життя підсиляться конкуренція, боротьба за місце під сонцем, за фінанси, любов, владу. Однак, це не виключає того, що в чоловіках і жінках пробудиться туга за романтикою й красивим коханням: закохані частіше робитимуть один одному приємні сюрпризи й гарні визнання в почуттях. Але й на романтичному тлі кипитимуть шекспірівські страсті, а прояв ревнощів не буде знати соціально прийнятних меж.

Згідно зороастрійському гороскопу 2010 рік – це ще й рік Черепашки, яка накладе свій відбиток на весь рік. Політичних інтриг буде достатньо, але носитимуть вони підлимий характер, тому зміна політичних орієнтирів і лідерів буде відбуватися практично миттєво і із причин, незрозумілих для простих смертних.

БУТИ СХОЖОЮ НА СВІТСКУ... ТИГРИЦЮ!

Тигр любить яскраві тони, але це зовсім не означає, що треба вбратися, склавши конкуренцію новорічній ялиці. Краще всього підійдуть червоні відтінки, сонячні і, звичайно, смугасті ансамблі, – Тигру буде дуже утішно. Матеріали найкраще вибирати багаті і натуральні: шкіра, шовк, замша. Головне – граціозність силуету. Можна надіти облягаючі кофти і брюки, приталені жакети або вузькі спідниці з високим поясом.

Не зайвими будуть прикраси: як розкішна біжутерія, так і дорожочіні виробки. Крульні яскраві намисти або масивні браслети, виблискуючі брошки і об'ємні сережки неодмінно привернуть Тигра в сприятливий настрій. Проте підбрати їх треба із смаком – Тигр не терпить недбалості.

За рекомендаціями астрологів, зустрічати рік, що настає, слід в нових туфлях, навіть якщо ви відзначаєте свято вдома, а сім'ї. Жіночі туфлі мають бути шкіряними м'ятовими або лакованими, обов'язково з яскравою фурнітурою – пряжкою або шнурованням. Дизайнери, до речі, для цього пропонують ботильони (лакові, мереживні, замшеві), здатні прикрасити будь-яке вбрання. До чоловічого взуття Тигр ставиться, мабуть, байдужливо, із чого приводу конкретних рекомендацій немає...

горизонтальне забарвлення до лиця навіть пишним красуням.

У новорічну ніч особливо в шани стильні скринь розшиті шалі, курточки з хутрянню облямівкою і золоті прикраси – Тигр любить оточувати себе розкішшю; реміні рекомендується прикрасити стразами Svarovski – їх елегантний блиск до душі новорічному хижаків.

Поза сумнівом, Тигр обожнює хутра, особливо приглушених сірих і чорних тонів. Для стильних жінок це просто знахідка. У цьому напрямі відомі кутюр'є попрацювали дуже напружено – чого лише не зустрінеш в їх колекціях хутрянний жакет від Mondialpelli for Gianfranco Ferré, дублянка від Mabrun, кошушок від Wunderkind – очей не відірвати. Але лідером сезону стали хутрянні жилети, вони присутні в кожній колекції, і при цьому однаково гармонійно виглядають як з однотонними брюками, так і із спідницями рекомендується моделі середньої довжини.

Знайдіть свій неповторний образ, який принесе успіх в році, що настає, і не лише, – адже для красивих жінок, упевнених в собі, відкриті всі двері!

Підбрала Світлана Козачук, студентка ІV курсу КНУБА

Смугасті речі на піку

Ботильони

Н.Бушуева, д.т.н., професор кафедри управління проектами

ними, обов'язково з яскравою фурнітурою – пряжкою або шнурованням. Дизайнери, до речі, для цього пропонують ботильони (лакові, мереживні, замшеві), здатні прикрасити будь-яке вбрання. До чоловічого взуття Тигр ставиться, мабуть, байдужливо, із чого приводу конкретних рекомендацій немає...

ЗУСТРІЧАЄМО ТИГРА У ВСЬОМУ БЛИСЬКІ!

Однотонний тренд – смугасті речі. Тигр вітає поклоніння і наслідування. Причому, не йдеться лише про чорно-білу гамму, в моді рожеві і сріблясті відтінки, для тих, що народилися під знаком Близняків, можна надіти блакитні речі. Смугастим тільникам цього сезону віддали пріоритет багато будинків моди, у тому числі DKNY, до речі, дизайнери цієї компанії повністю спростували слух про те, що такий одяг повнить, нині

У моді чорно-біла гамма

Мехова жилетка дуже популярна серед жінок

(Продовження. Початок на стор. 1)

ЗБАГАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАКТИКИ ЯПОНСЬКИМ ДОСВІДОМ

5 країн. Він – професор Сіднейського технологічного університету (Австралія), професор Лільського та Паризького (Франція) університету менеджменту, директор програм і проєктів, консультант та член Світового банку.

Професор С.Д. Бушуєва читав лекції в багатьох університетах світу, організував і провів понад 20 міжнародних конгресів, симпозиумів, конференцій, написав і видав понад 20 монографій, підручників та навчальних посібників, опублікував більше 150 наукових ста-

тей. Брав участь з доповідями більш ніж в 40 міжнародних наукових конгресах, симпозиумах, конференціях.

До речі, з доктором Т.Хірші професор С.Д. Бушуєва знайомий з 1995 року, вони зустрілися на симпозиумах за кордоном. В Україні, вперше, провів її майстер клас на кафедрі управління проектами, Хірші приймав 7 років тому, в 2002 році.

Цікавою була й програма майстер класу цього року. У перший день розглядали питання: сканування бізнес оточення – чому нам необхідно управління

проектами; управління інноваційними проектами – японська концепція та ін. У другий день програма складалася з питань: інноваційний розвиток на основі проєктного та програмного управління.

Українська модель. Ділова гра – "Інновація". Профілювання місії програми та розробка програми на основі Р2М; Далі – тестування та вручення сертифікатів і т.д.

Все залежить від вас

ДЕЯКІ ПОРАДИ ПІД НОВИЙ РІК

Існує багато новорічних традицій і звичаїв, яким можна наслідувати чи ні. Щоправда, деяких краще дотримуватися, вони приносять величезну радість і задоволення: всією родиною наряджати ялинку, ставити під неї подарунки, водити навколоруховодили або влаштовувати маскарад. Серед традицій свята є рід корисні: виносити з дому старі речі, роздавати борги перед зустріччю Нового року.

Якщо ралпом в новорічне свято спіткала вас сварка з коханою людиною – не падайте в паніку. Це можна виправити й після "дванадцяти". І не хвилюйтеся, що весь рік буде в сварках і проблемах... Все залежить від вас.

Якщо сталося, що Новий рік зустрічаєте на самоті, не турбуйтеся. Адже зараз можна робити що завгодно, не думаючи, чи сподобатися це іншим. Можна приготувати або замовити собі найкращу вече-

ро: адже можна не турбуватися, як нагородити юрбу гостей. Можна прогулятися нічним містом або переглянути фільм у затишній обстановці, тому що при безліччї гостей вдома було б не до цього.

Прикрасьте будинок, квартиру на свій смак, і не нудуйте. Може статися, що під час прогулянки по нічному місту ви зустрінете ще самотню душу, яка станає вашим долею. Забудьте про сум: свята для того, щоб радіти. Дива тех не чекайте, його можна створити власними руками й діями.

Якщо є кошти – замовте пилуку ще в цьому році в екзотичній або європейській країні й... вперед з коханою людиною чи всією родиною. Але якщо грошей небагато, можна відпочити й скромніше: відвідати яке-небудь Шоу в місті і ін. Якщо ж фінансів немає взагалі, то згадайте про улюблені місця за містом: парк, ліс, поле, де, набравши їх, можете насолодитися

зімозовою нічною подаль від людей. Але якщо коханий поруч, то і вдома залишитися чудово, насолодившись його товариством.

Якщо ж традиція сім'ї зустріти Новий рік з дітьми не здійснилася, якщо діти, які виростили, хочуть святкувати Новий рік у своїй молодіжній компанії, не турбуйтеся. Не намагайтеся їх утримувати. Це їхнє свято. Наші діти, ставши дорослими, самостійними, хочуть пізнати життя, спробувати щось нове. Не бійтеся, що вони залишать вас, і не будьте нав'язливими, тоді діти поважатимуть вас ще більше.

Кожне новорічне свято повинно запам'ятовуватися, адже це маленьке диво, яке більше ніколи не повториться. Щоправда, нас чекає не лише Новий рік, а й інші прекрасні зимові свята: Різдво, старий Новий рік, Хресченя... Прийшов час впусити у своє життя справжню зимову казку!

С.М.Т., доцент КНУБА

СВЯТКОВИЙ СТИЛЬ

Почнемо з його прикраси. Цього року одним з головних атрибутів новорічного декору стають свічки. Вони ма-

ють бути двох кольорів, переважна гамма – смужка, золото, пурпур або чистий білий. Накрийте стіл скатертиною, поставте свій кращий сервіз, при цьому, не забудьте про символіку року, що надходить. Улаштуйте в центрі одну велику фігуру Тигра або розставте між блюд декілька маленьких. Можна придбати серветки із зображенням цього звіра – тех вийде оригінально.

Що стосується частування. Основна складовка новорічних закусок 2010 року – м'ясо у всіх видах: нарізка асорті і барбекю, стейки і шашлики, м'ясні салати і буженина. Однак, якщо ви вегетаріанець, не впадайте у відчай втрапити при-

хильність примхливого Тигра. Велика кількість овочів (буряк, морква, картопля і зелень), бобових і навіть соєвих продуктів на святковому столі також вітається.

Тепер про напої. Цього року графини і пляшки повинні іскритися бурштиновим, червоним або бордовим кольорами. А тому наповніть їх хорошим вином чи коньяком, компотом із сливи або персика, апельсиновим або маринованим соками. Пам'ятайте, що зловживати спиртним в цьому році не можна, щоб не стати подібним до одного із старовинних ворогів Тигра – Мавпи. Вдалого вам святкування!

Підбрала Надія Колесник, студентка журналістики

НАШ САЙТ В ІНТЕРНЕТІ: www.knuba.edu.ua (розділ новини), e-mail: ark_bud@knuba.edu.ua

Засновник – Київський національний університет будівництва і архітектури
Свідчення про реєстрацію: Кі, № 137 від 20.12.1995 р.

Редакція може публікувати матеріали, не поділяючи точки зору автора.
Редакція лишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали авторів.
Надруковано у ЗАТ "ВПІЛ", вул. Волинська, 60. Зам. 91283

Редактор Ірина Герасценкова
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 03180, м. Київ – 180,
Повітрофлотський проспект, 31, кімн. 601а, тел. 241-55-35